

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec T-747/17

**Union des Ports de France – UPF
proti
Európskej komisii**

Rozsudok Všeobecného súdu (šiesta komora) z 30. apríla 2019

„Štátna pomoc – Schéma oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb uplatnená Francúzskom v prospech svojich prístavov – Rozhodnutie vyhlasujúce schému pomoci za nezlučiteľnú s vnútorným trhom – Existujúca pomoc – Pojem hospodárska činnosť – Povinnosť odôvodnenia – Narušenia hospodárskej súťaže a ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi – Zásada riadnej správy vecí verejných“

1. *Žaloba o neplatnosť – Fyzické alebo právnické osoby – Akty, ktoré sa ich priamo a osobne týkajú – Rozhodnutie Komisie konštatujúce nezlučiteľnosť schémy pomoci s vnútorným trhom a nariaďujúce jej zrušenie – Žaloba profesijného združenia na ochranu a zastupovanie svojich členov – Prípustnosť – Podmienky – Žaloby zároveň podané jeho členmi – Neprípustnosť žaloby združenia
(Článok 263 ods. 4 ZFEÚ)*

(pozri body 20 – 26)

2. *Žaloba o neplatnosť – Fyzické alebo právnické osoby – Akty, ktoré sa ich priamo a osobne týkajú – Rozhodnutie Komisie konštatujúce nezlučiteľnosť schémy pomoci s vnútorným trhom a nariaďujúce jej zrušenie – Žaloba profesijného združenia na obhajobu a zastupovanie členských podnikov, ktoré boli identifikovateľné v čase prijatia rozhodnutia a ktoré boli súčasťou uzavretého kruhu hospodárskych subjektov – Prípustnosť
(Článok 263 ods. 4 ZFEÚ)*

(pozri body 27, 33 – 43)

3. *Pomoc poskytovaná štátmi – Pojem – Schéma oslobodenia od dane z príjmov z hospodárskej činnosti subjektov pôsobiacich v prístavnom odvetví – Zahrnutie
(Článok 107 ods. 1 ZFEÚ)*

(pozri body 48 – 57)

4. *Hospodárska súťaž – Pravidlá únie – Prijemcovia – Podniky – Pojem – Subjekty činné v prístavnom odvetví, ktoré sú nositeľmi výsad verejnej moci – Výkon hospodárskych činností oddeliteľných od výkonu výsad verejnej moci – Zahrnutie*
(Článok 107 ods. 1 ZFEÚ)

(pozri body 61 – 70, 80 – 87)

5. *Pomoc poskytovaná štátmi – Preskúmanie Komisiou – Rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ – Zmena v stanovisku Komisie po skončení konania – Odlišnosť medzi rozhodnutím o začatí a konečným rozhodnutím – Prípustnosť – Podmienky – Skutočnosť, že v skutkových okolnostiach alebo v právnej kvalifikácii skutkových okolností uvedených v rozhodnutí o začatí konania nedošlo k zmene*
(Článok 108 ods. 2 ZFEÚ)

(pozri body 75 – 79)

6. *Pomoc poskytovaná štátmi – Existujúca pomoc a nová pomoc – Preskúmanie Komisiou – Fáza predbežného preskúmania a kontradiktórna fáza – Existujúca schéma pomoci – Odmietnutie vhodných opatrení navrhnutých Komisiou počas predbežnej fázy zo strany členského štátu – Rozhodnutie Komisie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania – Obrátenie dôkazného bremena o zlučiteľnosti režimu s vnútorným trhom – Neexistencia*
(Článok 108 ZFEÚ; nariadenie Rady č. 2015/1589, článok 21, 22 a 23)

(pozri body 122 – 128)

7. *Pomoc poskytovaná štátmi – Zákaz – Výnimky – Pomoc, na ktorú sa môže vzťahovať výnimka podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ – Pomoc slúžiaca na koordináciu dopravy v zmysle článku 93 ZFEÚ – Prevádzková pomoc – Vylúčenie – Výnimky*
[Článok 93 a článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ; oznámenie Komisie 2004/C 13/03]

(pozri body 131 – 137)

8. *Pomoc poskytovaná štátmi – Preskúmanie Komisiou – Existujúce schémy pomoci – Voľná úvaha Komisie – Zásada riadnej správy vecí verejných – Povinnosť náležitej starostlivosti a nestrannosti – Rozsah – Povinnosť začať konania o štátnej pomoci voči podobným schémam platným v iných členských štátoch – Absencia*
(Článok 108 ods. 2 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 41)

(pozri body 157 – 165)

Zhrnutie

Všeobecný súd v rozsudku UPF/Komisia (T-747/17), vyhlásenom 30. apríla 2019, zamietol ako nedôvodnú žalobu o neplatnosť, ktorú podala Union des ports de France (UPF) proti

rozhodnutiu Európskej komisie z 27. júla 2017¹ o vyhlásení nezlučiteľnosti schémy oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb, ktorú uplatnilo Francúzsko v prospech jeho prístavov, s vnútorným trhom na základe ustanovení Zmluvy týkajúcich sa existujúcej štátnej pomoci² a ktorou požadovala jej zrušenie do budúcnosti.

V napadnutom rozhodnutí, ktoré bolo prijaté v nadväznosti na vyšetrowanie uskutočnené v roku 2013 vo všetkých členských štátoch s cieľom získať celkový prehľad o fungovaní a zdaňovaní ich prístavov, sa konštatovalo, že opatrenie týkajúce sa oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb subjektov pôsobiacich v prístavnom odvetví predstavovalo existujúcu schému štátnej pomoci, ktorá bola nezlučiteľná s vnútorným trhom. Nariadilo sa ním preto zrušenie tohto opatrenia a zdanenie príjmov z hospodárskej činnosti jeho príjemcov daňou z príjmov právnických osôb, a to počnúc účtovným rokom nasledujúcim po dátume jeho prijatia.

Všeobecný súd v prvom rade rozhodol, že aj keď napadnuté rozhodnutie nemohlo voči príjemcom schémy pomoci vyvolať právne účinky, kým francúzske orgány neprijali vykonávacie opatrenia, UPF však mala ako profesijné združenie zabezpečujúce obhajobu a zastupovanie svojich členov aktívnu legitimáciu proti napadnutému rozhodnutiu konať v rozsahu, v akom títo členovia sami žalobu nepodali. V tejto súvislosti konštatoval, že členmi UPF boli všetko francúzske prístavy alebo veľké námorné prístavy alebo obchodné komory spravujúce takéto prístavy, ktoré boli zákonnými príjemcami tejto schémy oslobodenia od dane. Navyše uvedení členovia tým, že boli verejnoprávnymi právnickými osobami zriadenými dekrétom, ktorých zriadenie nemalo pôvod v súkromnej iniciatíve, patrili do uzavretého kruhu hospodárskych subjektov, ktoré boli v čase prijatia napadnutého rozhodnutia identifikovateľné, a mohli si uplatniť svoje postavenie ako účinní príjemcovia existujúcej schémy pomoci.

Všeobecný súd však rozhodol, že napadnuté rozhodnutie neobsahovalo žiadne nesprávne právne posúdenie a odmietol všetky výhrady vyjadrené zo strany UPF, predovšetkým tie, ktoré boli založené na údajných pochybeniach Komisie pri posúdení hospodárskej povahy činností francúzskych prístavov a ich kvalifikácie ako podnikov. Všeobecný súd tak konštatoval, že z napadnutého rozhodnutia jasne vyplývalo, že sa týkalo iba príjmov z hospodárskych činností príjemcov oslobodenia od dane a že títo sa len v súvislosti s týmito činnosťami považovali za podniky. Rovnako považoval za odôvodnené posúdenie, podľa ktorého boli činnosti vykonávané francúzskymi prístavmi hospodárskej povahy, s výnimkou činností vykonávaných v rámci výkonu úloh verejnej moci, ako napríklad kontrola a bezpečnosť námornej dopravy alebo dohľad nad znečisťovaním. Skutočnosť, že subjekt má na účely výkonu časti jeho činností verejné právomoci, totiž sama osebe nebráni tomu, aby bol kvalifikovaný ako podnik pre zvyšnú časť jeho hospodárskych činností. Okrem toho, ak je hospodárska činnosť subjektu oddeliteľná od výkonu jeho verejných právomocí, tento subjekt musí byť pre túto časť jeho činností kvalifikovaný ako podnik.

Všeobecný súd tiež rozhodol, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia podmienok narušenia hospodárskej súťaže a ovplyvnenia obchodu. Konštatoval najmä, že aj za predpokladu, že by z individuálnej situácie určitých ostrovných alebo zámorských prístavov mohlo vyplývať, že tieto podmienky neboli splnené, v prípade schémy pomoci muselo byť takéto preskúmanie vykonané členským štátom v štádiu vymáhania pomoci alebo v neskoršom štádiu, a to v súlade so zásadou lojálnej spolupráce medzi uvedeným členským štátom a Komisiou.

¹ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/2116 z 27. júla 2017 o schéme pomoci SA.38398 (2016/C, ex 2015/E) uplatnenej Francúzskom – Zdaňovanie prístavov vo Francúzsku (Ú. v. EÚ L 332, 2017, s. 24; ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

² Článok 107 ods. 1 ZFEÚ.

Všeobecný súd ďalej rozhodol, že Komisia sa pri vedení konania o preskúmaní existujúcej pomoci nedopustila pochybenia, keď od francúzskych orgánov vyžadovala, aby preukázali, že opatrenie oslobodenia od dane bolo zlučiteľné s vnútorným trhom. V tejto súvislosti poznamenal, že neexistoval žiaden dôvod na to, aby sa v štádiu konania vo veci formálneho zisťovania rozlišovalo medzi konaním uplatniteľným na novú pomoc a na existujúcu pomoc, ani žiaden dôvod domnievať sa, že došlo k obráteniu dôkazného bremena, pokiaľ išlo o preskúmanie zlučiteľnosti existujúcej schémy pomoci s vnútorným trhom.

Všeobecný súd nakoniec rozhodol, že Komisia neporušila zásadu riadnej správy vecí verejných, keď začala konania len voči trom členským štátom, pričom nekonala voči tým členským štátom, na ktoré sa vzťahovalo jej vyšetrenie z roku 2013 a ktoré pripustili, že pre svoje prístavy vyhradili daňové schémy, ktoré boli výnimkami z pravidiel všeobecného práva. Konštatoval najmä, že povinnosť nestrannosti Komisiu nemôže zaväzovať k tomu, aby naraz viedla vyšetrenia alebo prijímala záväzné rozhodnutia v rámci konaní o štátnej pomoci. Prípadné porušenie povinnosti členského štátu, ktorá mu vyplýva zo Zmluvy, okrem toho nemožno odôvodniť tým, že aj iné členské štáty túto povinnosť porušujú.